

PEREHDYTYSVELVOLLISUUS – JA VASTUU

Perehdytysvelvollisuus perustuu mm. **työturvallisuuslakiin**:

*Työntekijä **perehdytetään riittävästi** työhön, työpaikan työolosuhteisiin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin työvälineisiin ja niiden oikeaan käyttöön sekä turvallisiin työtapoihin erityisesti ennen uuden työn tai tehtävän aloittamista...*

Vastuu työnantajalla:

***Työnantajan on annettava** työntekijälle riittävät tiedot työpaikan haitta- ja vaaratekijöistä...*

***Työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan** työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä.*

Työturvallisuuslaki (23.8.2002/738) 14 § ja 8 §

Vaikka vastuu on työnantajalla, **koko työyhteisö** voi osallistua:

- esimies, työkaverit, työterveyshuolto, luottamusmies, työsuojeluvaltuutettu, **työpaikkavalmentaja**

Vastuhenkilö on kuitenkin hyvä aina nimetä:

- selkeä työnjako tärkeä
- nimetyllä henkilöllä kokonaiskuva perehdytyksen etenemisestä

PEREHDYTYKSEN TAVOITTEET:

Työn **turvallisuuden ja tehokkuuden** varmistaminen:

*Työntekijälle **annetaan opetusta ja ohjausta** työn haittojen ja vaarojen estämiseksi sekä työstä aiheutuvan turvallisuutta tai terveyttä uhkaavan haitan tai vaaran välttämiseksi.*

Työturvallisuuslaki (23.8.2002/738) 14 §

Työntekijä tietää **oikeutensa ja velvollisuutensa**:

*Työntekijän **on noudatettava** työnantajan toimivaltansa mukaisesti antamia **määräyksiä ja ohjeita**.*

Työturvallisuuslaki (23.8.2002/738) 18 §

Tutustuttaminen **työhön**:

- Tehdään työtehtävät ja työtavat tutuksi
- Opitaan heti alussa oikeat työkykyä ja terveyttä edistävät toimintamallit

Tutustuminen **työyhteisöön:**

- Koko työyhteisö tutustuu tulijaan: luodaan pohja yhteistyölle ja avoimelle vuorovaikutuksella (mukaan keskusteluihin yhteisillä ruoka- ja kahvitauoilla)

Sitouttamisen keino:

- Syntyy myönteinen kuva työpaikasta
- Onnistumisen kokemukset mahdollistuvat → ammatillinen osaaminen ja itsetunto kehittyvät

Lähteet: Työterveyslaitos, Marika Nevala ja Merja Turpeinen, 2013: Uusi TOP 10 -lista tukee nuoren maahanmuuttajan perehdyttämistä, Lahden ammattikorkeakoulu, Hyvä perehdytys –opas, 2007.

PEREHDYTYSTAVAT:

Toteutustapa voi vaihdella, työhöntulijan **yksilöllisyys** on huomioitava:

...työntekijän ammatillinen osaaminen ja työkokemus huomioon ottaen:

1) työntekijä perehdytetään...

2) työntekijälle annetaan opetusta ja ohjausta...

Työturvallisuuslaki (23.8.2002/738) 14 §

Kertaus auttaa kaikkia ja harva oppii kerrasta!

Perehdytys, opetus ja ohjaus **jatkuu aina tarvittaessa:**

Erityisesti ennen uuden työn tai tehtävän aloittamista tai työtehtävien muuttuessa sekä ennen uusien työvälineiden ja työ- tai tuotantomenetelmien käyttöön ottamista.

...

Annettua opetusta ja ohjausta täydennetään tarvittaessa.

Työturvallisuuslaki (23.8.2002/738) 14 §

ERILAISIA PEREHDYTYSTAPOJA:

- suullinen opastus, esim. kysymysten tai keskustelun kautta - varmista ymmärrys!
- konkreettinen opastus: kokeileminen ja onnistumispalaute
- toisen työskentelyn seuraaminen, ”mallioppiminen”
- perehdytyskansio (huom. kieli!)
- perehdyttäjän muistilista
- selkokieli, kuvat
- kirjoittamattomat säännöt ja tavat, hiljainen tieto
- työlistat ja -kuvaukset